

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Τι είναι μια διαδρομή πολιτισμού? Σε ποια στοιχεία του πολιτισμού και του τόπου αναφέρεται? Ποιες μεθοδολογίες και εργαλεία εφαρμόζονται κατά το σχεδιασμό της; Ποιες οι κυρίαρχες, ή και οι αποκλίνουσες, θεματικές, πώς γίνεται η επιλογή? Τι συγκροτεί εν τέλει την **πολιτισμική ταυτότητα ενός τόπου**? Ποιος ο ανάδοχος, ποιος ο πάροχος ή και ο δημιουργός του περιεχομένου, ποιος ο σχεδιαστής του προϊόντος? Ποιο το κοινό στο οποίο απευθύνεται και ποιος ο στόχος? Από πού αντλείται το σχετικό υλικό? Ποια η υλική υπόσταση μιας πολιτιστικής διαδρομής στο πεδίο, ποιο το ίχνος αυτού του σχεδιασμού στον χώρο και ποιος ο απόηχος στην ανθρώπινη κοινότητα? Ποια η παιδεία, οι δεξιότητες και τα εργαλεία όσων είναι ενεργοί σε αυτό το πεδίο του σχεδιασμού?

Με την πεζοπορία να αναδεικνύεται, στην post-covid εποχή, ως μία από τις πιο δημοφιλείς μορφές ήπιας αναψυχής, σε περιαστικές περιοχές ή σε εξωτικά μέρη, η (πεζοπορική) διαδρομή πολιτισμού έχει τη δυναμική να αποτελέσει ένα προϊόν με σημαντικό αποτύπωμα. Το εύρος των θεματικών, των μέσων, των μορφών, των προσεγγίσεων και του πλαισίου που παρατηρούνται, αποκαλύπτει ένα προϊόν σχεδιασμού με σύνθετο χαρακτήρα και πολυδιάστατες αναφορές. Και κατ' επέκταση, προτάσσει ένα ιδιαίτερο πεδίο σχεδιασμού για την ανάδειξη του τόπου και του τοπίου, με υψηλές απαιτήσεις, αλλά και ανάλογες προοπτικές. Πρόκειται για ένα πεδίο, όπου η αρχιτεκτονική, και δη η αρχιτεκτονική εκπαίδευση, με την σταθερή αναφορά και στον χώρο και στον πολιτισμό, και τις διαχρονικές πρακτικές σε δράσεις εξωστρέφειας και βιωματικές προσεγγίσεις, έχει λόγο να είναι παρούσα, τόσο με τον νέο απόφοιτο, όσο και τον ώριμο ερευνητή.

Σε μια χρονική στιγμή, όπου ο τουρισμός αφενός προτάσσεται ως βασικός μοχλός οικονομικής ανάπτυξης, αφετέρου αναφέρεται ως ανατρεπτικός παράγοντας κρίσιμων ισορροπιών, η συζήτηση γύρω από ανάλογες πρακτικές σχεδιασμού έρχεται στο προσκήνιο. Ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος της διαδρομής πολιτισμού ως τουριστικού προϊόντος, ως επιμορφωτικού μέσου ή ως εργαλείου για τη βιώσιμη ανάπτυξη των δικτύων πεζοπορικών διαδρομών, αλλά και των κοινοτήτων που τα υποστηρίζουν?

Με αφορμή την **6^η Πανελλήνια Συνάντηση Μονοπατιών**, που φιλοξενείται στο Πήλιο στα τέλη Νοεμβρίου 2023, από την Ερευνητική Μονάδα Δομικών Κατασκευών του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, η επιστημονική ημερίδα 'ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ' διερευνά **στρατηγικές, πρακτικές και εργαλεία σχεδιασμού πολιτιστικών διαδρομών**, έτσι όπως αυτά παρουσιάζονται στην θεωρία και την πράξη, στην ελληνική και τη διεθνή πραγματικότητα. Η πρωτοβουλία επιχειρεί να αποτυπώσει το σύνθετο δίκτυο παραγωγής αυτού του προϊόντος, να αποτελέσει ένα βήμα για να παρουσιαστεί και να συζητηθεί ένα εύρος σχετικών προσεγγίσεων, υπογραμμίζοντας τις διεπιστημονικές συνέργειες και τα επιστημονικά πεδία που θεραπεύουν ενεργά αυτό το γνωστικό αντικείμενο, και, τέλος, να ανιχνεύσει προοπτικές διαλόγου ανάμεσα σε πρόσωπα και φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο αυτό.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

15.00-15.15 | ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

15.15-16.45 | ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1: Στρατηγικές Σχεδιασμού

- **ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΑΦΗΓΗΣΗ ΚΑΙ ΜΝΗΜΗ.** Δήμητρα Αναστασιάδου, *ΕΚΠΑ*
- **MOVING FROM THEORY TO PRACTICE: THE PARRHASIAN HERITAGE PARK FIELD SCHOOL.** David Gilman Romano, *University of Arizona*. Νότα Πάντζου, *Πανεπιστήμιο Πατρών*. Δημήτρης Παπακωνσταντίνου, *ΕΜΠ*
- **(ΞΑΝΑ-)ΦΤΙΑΧΝΟΥΜΕ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΣΤΟ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΤΟΠΙΟ: ΠΛΑΙΣΙΑ ΝΟΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΤΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ.** Χάρις Χριστοδούλου, *ΑΠΘ*
- **ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΣΤΟΝ ΑΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΛΕΣ.** Νικόλας Καραχάλης, *Πανεπιστήμιο Αιγαίου* [Δ]
- **THE STORY OF TRAIL NETWORKS.** Mark Davison, *City of Boulder*. Kyle Mahoney, *Swarthmore College*. Kya Kerner, *Aarhus University* [Μ]
- **ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ**

16.45-17.00 | ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

17.00-18.30 | ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2: Υλοποιημένες Πρακτικές

- **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ + ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ = 1.** Κατερίνα Στεμπίλη, Βασίλης Καραχάλιος, *ΕΛΛΕΤ*
- **ΠΕΡΠΑΤΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ. ΣΥΛΛΕΓΟΝΤΑΣ ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ.** Λάουρα Ταπίνη, *DIADRASIS*
- **ΤΑ "ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ" ΤΟΥ ΔΙΑΖΩΜΑΤΟΣ.** Ελίνα Αγγέλη, *ΔΙΑΖΩΜΑ*
- **ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ.** Ανδρομάχη Κατσελάκη, *Υπουργείο Πολιτισμού* [Δ]
- **ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΜΝΗΜΕΙΑ: ΑΥΛΗ ΚΑΙ ΥΛΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ 21^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ.** Στέλιος Λεκάκης, *Newcastle University/ ΕΣΔΙΑΠΟΚ* [Δ]
- **ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ**

18.30-18.45 | ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

18.45-20.15 | ΣΥΝΕΔΡΙΑ 3: Διεπιστημονικά Εργαλεία

- **ANCESTRAL WATER LANDSCAPES BETWEEN THE CORGO, DOURO AND PINHÃO RIVERS: DIGITAL HUMANITIES AND THE ENHANCEMENT OF RURAL TERRITORIES.** Gerardo Vidal Gonçalves, *Évora University & AHAS*. Dina Borges Pereira, *AHAS* [Δ]
- **ACCESS TO TOOLS | ACCESS TO KNOWLEDGE. ΕΝΑ ΧΕΙΡΟΠΙΑΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΑΥΛΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ.** Νίκος Πατσαβός, *Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων* [Δ]
- **ΒΗΜΑ-ΒΗΜΑ: ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ.** Δρ. Αφροδίτη Καμάρα, *Time Heritage*. Φιλοθέη Χαλβατζιά, *Σχεδιάστρια Διαδικασιών και Ψηφιακών Προϊόντων*
- **ΠΑΡΑΚΤΙΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ. ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΣ ΤΟ ΥΔΑΤΙΝΟ ΤΟΠΙΟ.** Κίμων Παπαδημητρίου, *ΑΠΘ*
- **ΧΑΡΑΖΟΝΤΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ. ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ.** Δέσποινα Κουτσούμπα, *Εφορία Ενάλιων Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Πολιτισμού*. Φωτεινή Βλαχάκη, *Αναστηλώτρια ΕΜΠ*
- **ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ**

20.15-21.00 | ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ . ΒΟΛΟΣ. 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- . ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: **ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ
- . ΕΚΔΗΛΩΣΗ: **ΠΕΜΠΤΗ 23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023. 15:00-21:00**
- . ΧΩΡΟΣ: **ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΤΕΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, ΒΟΛΟΣ**
- . ΠΛΑΙΣΙΟ: 6^Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ
24-26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023. ΜΗΛΙΕΣ ΠΗΛΙΟ
- . ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ma[K]e
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΝ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
- . ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Μαρία Βροντίση, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τ.Α.Μ. Π.Θ.
Κατερίνα Χατζηκωνσταντίνου, Εντεταλμένη Διδάσκουσα, Τ.Α.Μ. Π.Θ.

Η Ερευνητική Μονάδα Δομικών Κατασκευών ma[K]e του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας είναι ομάδα εργασίας που κινείται από την θεωρία στην πράξη. Μελετά και υλοποιεί αρχιτεκτονικές κατασκευές μικρής κλίμακας, καλλιεργώντας τον πειραματισμό και την εφαρμοσμένη έρευνα, τις συνέργειες και τη διεπιστημονικότητα.

Την τελευταία πενταετία, η ομάδα έχει εστιάσει στο πιλοτικό έργο Narrative Trails | Αφηγηματικές Διαδρομές, με αντικείμενο το σχεδιασμό θεματικών διαδρομών και τη διοργάνωση δράσεων πεδίου, μέσα από τις οποίες αναδεικνύονται στοιχεία της πολιτισμικής ταυτότητας του Πηλίου, του τόπου και του τοπίου, συνδέοντας την άυλη πολιτισμική κληρονομιά με στοιχεία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Για ενημέρωση, βλ. <https://www.grtrailspelion2023.net/>

Για πληροφορίες, κα. Κατερίνα Χατζηκωνσταντίνου | 6947.687852 | 24210.74333

Η εκδήλωση θα μεταδοθεί ζωντανά μέσω live-streaming.

Για τεχνικές λεπτομέρειες, βλ. <https://www.grtrailspelion2023.net/colloquium>

* Οι αναλυτικές περιλήψεις των εισηγήσεων θα δημοσιευτούν σε ανοιχτή ψηφιακή έκδοση, που θα φιλοξενηθεί στην ιστοσελίδα του διοργανωτή.

- visit us on the web: <https://omadakblog.wordpress.com/>
 - check-out our stories: <https://makrinitisa.trails.arch.uth.gr/>
 - follow us on instagram: gr.trails.network || ma.lkl.e
- contact us: omadak@gmail.com

